

25.09.2019

Ärende/30

§ 279

Den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen om en minnesplakett för 1918 på Sandudds begravningsplats

HEL 2019-002038 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Sinikka Vepsä väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Vepsän aloite muistolaatasta.pdf

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sinikka Vepsä och 16 andra ledamöter föreslår att Helsingfors stad i samarbete med Helsingfors kyrkliga samfällighet ska anskaffa en minnesplakett för inbördeskrigets/medborgarkrigets röda och vita offer till Sandudds begravningsplats. Det finns veterligen inte i hela Finland en gemensam minnesplakett för krigets offer, och den gemensamma plaketten vore ägnad att på ett utmärkt sätt hedra temat för självständighetens jubileumsår, som var Tillsammans. Motionsställarna anser att staden borde anvisa ett anslag för anskaffning av en minnesplakett.

Kultur- och fritidsnämnden har gett ett utlåtande med anledning av motionen. Där konstateras det bland annat att staden i sitt verksamhetsprogram för inbördeskrigets minnesår inte hade förberett sig för ett sådant minnesplakettprojekt. I utlåtandet citeras stadsmuseets tidigare ställningstagande där det konstateras att motionsställarnas tanke är konstruktiv och värdefull, men att det inte anses höra till stadens uppgifter att anskaffa en plakett. Man var vid planeringen av minnesåret

25.09.2019

Ärende/30

medveten om att det i huvudstadsregionen redan finns ett flertal bestående minnesmärken med anknytning till inbördeskriget.

Det konstateras vidare i utlåtandet att kultur- och fritidssektorn inte har ekonomiska resurser eller personalresurser att planera och tillverka sådana minnesplaketter. Minnesvård med hjälp av minnesplaketter är något som snarare kommer an på medborgarsamhällets olika aktörer. Staden ser positivt på att föreningar, företag och andra privata kretsar förfärdigar minnesplaketter där historiska händelser och personer lyfts fram och synliggörs.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Vepsän aloite muistolaatasta.pdf

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2019 § 570

HEL 2019-002038 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sinikka Vepsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

25.09.2019

Ärende/30

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 09.04.2019 § 64

HEL 2019-002038 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla aloitetta kansalaissodan punaisten ja valkoisten uhrien yhteisen muistolaatan hankkimista Hietaniemen hautausmaalle.

Lautakunta toteaa, että kyseisestä aiheesta on tehty myös kuntalaisaloite, johon on toimialan kaupunginmuseossa laadittu virkamieslausunto 17.12.2018.

Kaupunginmuseo on ao. lausunnossaan todennut, että kaupungin sisällissodan muistovuoden 1918 työryhmän laatimassa toimintaohjelmassa tällaiseen muistolaattahankkeeseen ei ole varauduttu, eikä sen katsota kuuluvan kaupungin tehtävään, vaikka aloitteen tekijöiden ajatus onkin rakentava ja arvokas.

Kaupungin muistovuoden ohjelmassa keskityttiin erityisesti asukasnäkökulmaan ja kaupunkilaisten arkeen vuoden 1918 tapahtumien aikana. Näitä olivat mm. kaupunginmuseon Vihan kevät -näytelmä Hakasalmen huvilassa, jossa eri osapuolten kokemukset nousivat esiin sekä marraskuussa muistovuoden seminaari kaupungintalolla. Myös Valtioneuvostolla on ollut oma muistovuoden ohjelmansa, joka päättyi Säätytalolla 4.12. pidettyyn seminaariin. Kaupungin osalta muistovuoden päättävä tapahtuma oli tammikuussa 2019 järjestettävä kaupunginvaltuuston juhlakokous, jonka yhteydessä julkistettiin muistovuoden pysyvin jälki, aiempaan valtuustoaloitteeseen perustunut historia-toimikunnan tuottama muistovuoden verkkosivusto integroituine karttasivuineen ja virtuaalimuistomerkki Santahaminan vankileirillä kuolleille. Tämä toteutettiin kaupunginvaltuuston tahdon ja päätöksen mukaisesti. Näihin panostuksiin kaupunki sitoutui vuotta suunniteltaessa. Muistovuoden suunnittelua tehtäessä tiedostettiin, että pysyviä sisällissotaan liittyviä muistomerkkejä on pääkaupunkiseudulla jo lukuisia. Hietaniemen laattaesitys ei ollut valtuustossa esillä tuolloin.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole taloudellisia, eikä myöskään henkilöresursseja tämän tapaisten muistolaattojen suunnittelulle ja valmistelulle.

Yleisesti voi lisäksi todeta, että kaupungin määrärahoja ei enää vuosiin ole osoitettu perinteisten muistolaattojen toteuttamiseen - sen ei siis

25.09.2019

Ärende/30

nähdä kuuluvan kaupungin toimialaan, vaan tällainen muistaminen kuuluu paremminkin kansalaisyhteiskunnan eri toimijoille. Siksi kaupunki näkee myönteisenä sen, että yksityiset tahot, yhdistykset, yritykset tms. tuottavat muistolaattoja, joissa historiallisia tapahtumia, ihmisiä ja asukkaita nostetaan näkyviksi. Yleensä muistolaattahankkeiden toteuttajina onkin viime vuosina ollutkin juuri jokin yksityinen taho, yritys tai yhdistys.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi